

OZVENA Z BOBROVCA

Číslo 4

Júl, august 2007

Ročník: XI.

Oznamy OÚ

- od 1.5. dochádza ku znečisťovaniu prístupovej cesty do Domu smútku majiteľmi polí za prilahlými domami, ako aj navážaniu TKO do kontajnera na cintoríne od jeho neoplotenej časti. Obecné zastupiteľstvo tu zvažuje vybudovať oplotenie
- 5. 5. sa uskutočnil v našej obci zber železa
- 31. 5. ukončil pán Anton Líška zamestnanecký pomer s OÚ
- 1.6. nastala porucha na vodovodnom potrubí na Nižnom konci
- 1. 6. bola starostovi oznámená správa, že Nadácia VÚB vybrala projekt „Rekonštrukcia kaplnky muzikantského cechu“ a pridela finančné prostriedky
- pracovné zasadnutia Obecného zastupiteľstva sa dňom 4.6.2007 začali uskutočňovať každé dva týždne
- dňa 6.6. sa uskutočnilo zasadnutia Obecného zastupiteľstva
- 11. 6. bol prijatý do zamestnania na OÚ pán Jozef Garček na funkciu kurič - údržbár
- 14. 6. sa uskutočnila oprava poruchy na vodovodnom potrubí na Hánovej ulici
- nezamestnaným, ktorí sú zaradení na aktivačné práce, predĺžil Úrad práce dohodu do 31. 8. 2007. Obecný úrad tak lepšie zabezpečí čistotu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, úpravu parkov, ako aj dočistenie prístavby Kultúrneho domu
- správcom Kultúrneho domu sa stal Jaroslav Pažitný
- uznesením Obecného zastupiteľstva bolo schválené, že poplatok za vodu sa bude vyberať dvakrát ročne. Prvý krát budú občania platiť za vodu v dňoch 9. 7. až 27. 7. 2007 za obdobie od 1. 1. do 30. 6. 2007
- 21. 6. začala firma Slovkojekt vysprávkovanie našich miestnych komunikácií
- **starosta obce jednal:**
  - s Povodím Váhu o možnom spevnení brehov v okolí nášho Kultúrneho domu,
  - s SSE, a.s. o výstavbe trafostanice Vyšné sklady (9. 5., 16. 5., 23. 5., 28. 5., 13. 6.)
  - s občanmi Vyšných skladov o realizácii výstavby trafostanice pre zvýšenie napätia v uvedenej lokalite
- **zúčastnil sa:**
  - podpisu zmluvy na Environmentálnom fonde v Bratislave na „Rekultiváciu skládky TKO“
  - „Dňa životného prostredia“ poriadaného firmou OZO
  - zasadnutia Predsedníctva Asociácie horských sídiel Slovenska v Starom Smokovci
  - Riadneho valného zhromaždenia Liptovskej vodárenskej spoločnosti, a.s.
  - odbornej prípravy CO v Okoličnom

Nová internetová stránka

Po dlhšom čase stagnácie pôvodnej internetovej stránky obce prichádzame s novovytvorenou stránkou, ktorou chceme osloviť širokú verejnosť nielen našej obce. Dôvod vytvoriť úplne novú stránku bol jednoduchý, zlepšiť kvalitu stránky, čo predstavuje pravidelné podávanie aktuálnych informácií.

www.bobrovec.eu Pod týmto názvom sa „skrýva“ obec Bobrovec, jej história aj súčasnosť zároveň. Týmto článkom nám však nejde len o upozornenie na novú www stránku. Chceme vás zároveň požiadať o spoluprácu.

Na stránke pracuje skupinka ľudí z našej obce, ktorej hlavným cieľom je poskytovanie informácií. Obsah je samozrejme postavený na histórii obce, ktorá je odrazovým mostíkom informácií. To, čo potrebujeme všetci, sú však aktuality. Do obsahu sú zaradené základné info o obci, Obecnom úrade – samospráve, úradné hodiny, pravidelné oznamy Farského úradu, nebudú chýbať školy, organizácie a kluby, či zdravotníctvo. Kultúra bude mať taktiež svoje zastúpenie a mnoho ďalších odvetví obce. To, s čím momentálne štartujeme, sú ročné informácie o uvedených oblastiach.

V prvom rade vás chceme poprosiť, aby ste si prešli všetky časti stránky a hneď nás upozornili na ich obsah, pretože informácie sa rýchlo menia.

Druhá, dôležitá informácia pre Vás, je podávanie včasných informácií o pripravovaných akciách. Jedná sa o všetko, na čo budete chcieť upozorniť občanov. Či sa bude jednať o športové, kultúrne, školské či cirkevné podujatia alebo obecné záležitosti. Bude to fungovať skoro ako verejný rozhlas, akurát v inej podobe a oveľa skôr. My potrebujeme od Vás len informácie a o všetko sa postaráme. Týmto spôsobom spoločne dosiahneme širokú informovanosť v obci.

Tretia informácia sa týka súkromných ubytovateľov v našej obci. Poskytneme im priestor na prezentáciu ich ubytovacích zariadení.

Základná ponuka – tel. kontakt, adresa a 1 fotografia bude pre všetkých záujemcov bezplatná.

Rozšírená prezentácia - bude predstavovať detailný popis ubytovania spoločne s cenníkom a fotografiami. Cena za poskytnutý priestor na obecnej stránke bude 200 Sk na rok.

Všetky požiadavky ohľadom internetovej stránky obce budeme prijímať e-mailom na adrese info@bobrovec.eu. Občania, ktorí nemajú možnosť kontaktovať nás prostredníctvom internetu, môžu svoje požiadavky odovzdať na Obecnom úrade. Veríme, že aj týmto spôsobom oživíme dianie v našej obci.

Komisia pre informatiku a cestovný ruch

Projekt „Kaplnka muzikantského cechu“

Naša obec si minulý rok pripomenula 775. výročie prvej zmienky. Aj tento rok je rokom osláv. Pred 240. rokmi, dňa 25. 4. 1767, bol založený ako prvý na Slovensku, muzikantský cech. Začiatkom roku to bol len sen, aby oslavy neboli tvorené len prehliadkou našej dychovej hudby, ale aby sa tento rok zrekonštruovala naša kaplnka muzikantského cechu.

V tomto roku Nadácia VÚB odštartovala nový zamestnanecký program Poklady môjho srdca, ktorý má za cieľ záchranu kultúrneho a prírodného dedičstva. Do tohto programu sa zapojila aj naša obec. Projekt bol podaný v spolupráci so zamestnankyňou VÚB, Ing. Lubicou Póčovou, ktorá sa podieľala na jeho tvorbe. Rozpočet na projekt spracoval Stanislav Glončák.

Nadácia VÚB schválila projekt v predloženej výške 134 782.- Sk. Sen sa podarí naplniť. Kaplnka bude zachovaná pre budúce generácie a ako spomienka na všetkých tých, známych aj neznámych, z muzikantského cechu. Vážení občania. Spolu s podpísanou zmluvou o poskytnutí grantu som odoslal list Nadácii VÚB, v ktorom za všetkých vás ďakujem za pridelenie grantu v programe „Poklady môjho srdca“. Zaželal som Nadácii VÚB, aby ich myšlienka, ktorej cieľom je záchrana kultúrneho a prírodného dedičstva, bola odkazom súčasnej a budúcej generácie, ako príklad zachovania našich jedinečných pokladov.

Ďakujem Lubici Póčovej a Stanislavovi Glončákovi, ktorí mi v časovej tiesni poskytli požadované podklady tak, aby bol projekt podaný včas.

Na záver mi nedá neuviesť ešte jednu časť z projektu, vyznanie, o ktoré by som sa chcel s vami, občania, podeliť. Spracovala ho Lúbia Póčová.

Moje srdce bije v Bobrovci.

Tam som sa narodila, tam sa vždy rada vraciam.

Tam je podľa mňa najkrajšia malinká kaplnka na svete.

Tam ma brával môj starý otec, muzikant.

Tam na námestí tej krásnej dediny...

starosta

Predstavujeme vám...

JUDr. Oľga Slušná

autorka kroniky skutočného života, ktorú rozdelila do svojich dvoch kníh: Mamina modlitba a Dcérina láska. V oboch knihách je zakódovaný Bobrovec a hlavne Bobrovčania chodiaci za prácou do Pešti, ale aj tí doma.

Oľga Slušná sa narodila v Košiciach, kde si matkin brat Július Kustra založil prvé slovenské kníhkupectvo. V oboch knihách sa dočítame ako hlboko siahajú jej korene do zeme Bobrovca a s kolkými rodinami bola rodina Kustrová spriaznená.

Jej matka bola Terézia Kustrová a otec Václav Miškovský. Po promócií pracovala ako právnička v Národnej poisťovni a v Kovorobných závodoch. Po narodení tretieho syna nastúpila do tlačovej agentúry, kde pracovala 33 rokov ako redaktorka.

Tam okrem iného založila encyklopedický časopis PYRAMÍDA. Stala sa jeho šéfredaktorkou. Svoju prácu milovala, písala fejtóny, humorné a kritické poviedky a dva zrealizované scenáre večerníckov pre deti.

Vychovala päť detí. (Poznámka redakcie - v prvom tohoročnom čísle Ozveny v rubrike: Prečítali sme za vás, je uverejnený článok: V časopise Korene o Bobrovci.)

O našej obci v pražskom vydavateľstve tohto časopisu píše syn Oľgy Slušnej, Jaromír Slušný, fundovane o Bobrovci a jeho histórii.)

Pani Slušná prežila svoju mladosť v spoločnej domácnosti so starými rodičmi Petrom a Annou Kustrovcami a tí boli zdrojom spomienok a návratov aj do ich rodného Bobrovca. Teraz žije v Bratislave, zamilovala si však našu obec, kúpila si v nej malý domček, ktorý na dôchodku využíva ako rekreačnú chalupu. Jej matka Terézia odpočíva na bobroveckom cintoríne, tak ako mnohí z rodiny Kustrovcov. Svoju lásku a spolupatričnosť vyjadrila v uvedených dvoch knihách a tak našu obec a bobroveckých murárov dostala do povedomia celého Slovenska.

(informácie čerpala z autorkiných kníh
Anna Olšovská)

Prvé výročie

19. augusta 2006 zapustila korene do bobroveckej zeme mladá lipka. Stalo sa to pri oslavách 775. výročia prvej písomnej zmienky o našej obci, na vršku Trávník, na ktorom stojí zvonica. Prežila svoj prvý rok a krásne sa zelenie.

Prajeme jej, aby bola druhou „Bobroveckou lipou“. Tá prvá prežila päť storočí pri našom kostole a jej torzo ničí zub času. Dúfajme, že aj táto si požije niekoľko storočí a bude pýchou Bobrovca. Najmladšia generácia si v svojej dospelosti bude môcť posediť v jej tieni a zachová tento pamätný strom svojim deťom.

Venované bratovi Petrovi

Človeku sa nič neráta
ak nemá rád hory
Ak nemá psa kamaráta
je aj z toho chorý
Po Lespiencoch za vysokou
dral si občas čižmy
Pri striehnutí na diviakov
pes je postreh činný
V malej chodbe Tvojho bytu
visí vzácny diplom
Pes Beňoslav aj s priezviskom
Šampión je v ňom
Raz v záhrade pred jablňou
vyrástol aj malý hrad
Pre pár verných nosníc
strecha válov malý hrad
Aj pri malom poschodiaku
zbuodoval si to isté
Po návrate zo Zadných Hôľ
békali ovce iste
Raz nad ránom ku posedu
prišla divá sviňa
Bola celkom vystrašená
zdalo sa byť isté
Odnieslo si to aj jablčko
čo bola aj chyba
Tak si chodil o bakulke
ako to už býva
Starý otec Ferko Včela
vyučoval hudbu

Ty si v škole brúsil čelá
riešil lesa suďbu
Raz si išiel na Dbalové
zorať rolu celú
Kone boli pri válove
jednu nôcku žerúc
Ten válov bol v Bobrovčeku
kde sa voda točí
navštívil si frajerôčku
bola čiernych očí
Poznal si aj tvrdú prácu
pri výrobe tehál
Dostal si len slabšiu plácu
tak jej bolo treba
Keď si išiel zahrabovať
jarec niže Kunu
Mica vošla do brán v tráve
utrpela ujmu
Ja som vošiel zas bicyklom
pod voz plný hnoja
Bicykel bol na paragraf
strach mi dodnes vonia
Mica s Pejou tiahli v páre
to boli koničky
Verné zdatné skvosty pravé
zoralí roličky
Vždy si chválil aj novoty
čo svetom leteli
Vlasy čo dali do nôty
aj z čela zleteli

Od Nahálku z Ondrašovej
šiel si celý smutný domov
Úsmev ti zas prinavrátli
Mikulášsky NOVÝ DOMOV
Tam si fachčil dlhé roky
s drevom aj vo funkciách
Až ťa pritlačili roky
si na vakáciách

Tvojich osemdesiatpäť rokov
za TĚBOU kráča vznešene
To je v žítí len pár rokov
čo na pleciah si nesieme
OSEMDESIATPÄTKRÁT
ŽIVIO !!!

Nech ešte dlho
dlho znie OZVENA
Nech v zdraví ďalšie prežitie
roky dostaneš do vena

Všetko OK v kruhu tvojej
family sa k blahoželaniu
pripája brat Jozef
s manželkou Zitkou
KE 11.4.2007

Deň radosti

V Bobrovci sa stalo tradíciou, že v nedeľu, ktorá je najbližšia sviatku „Nanebovzatia Panny Márie“, čiže bobroveckej odpustovej slávnosti, koná sa v areáli ŠK kultúrno – športové podujatie. Hlavným garantom je KDK Bobrovec spolu s Okresným centrom KDĤ v spolupráci s obcou, ŠK a reštauráciou na štadióne. Tradíciu neporušíme ani tohto roku.

Pozývame všetkých občanov Bobrovca a hostí na nedeľu 12. augusta 2007 o 13.30 hod. na Deň radosti, ktorý začne veselými súťažami detí, tradične netradičným futbalovým zápasom, posedením pri dychovej hudbe, ktorá slávi výročie svojho vzniku.

Nebude chýbať ani tombola, malé prekvapenie, občerstvenie a diskotéka.

Organizátori

Občianske združenie

Klub priateľov koní Liptova

Vás pozýva na

Deň chovateľov koní – IV. ročník

v dňoch 25. – 26. augusta 2007

Miesto konania: Bobrovecká dolina – Vápenica

Program:

25. 8. 2007

Maratón dvojjáprahov (terénna jazda)

Parkúrové skákanie (sedlové kone)

26. 8. 2007

Drezúra dvojjáprahov v koči

Furmanská zručnosť (gazdovské kone)

Parkúr dvojjáprahov medzi kuželmi

Sprievodný kultúrny program a občerstvenie zabezpečené.

POĎAKOVANIE

Ďakujeme OÚ v Bobrovci, osobitne p. starostovi a PZ Ráztoka za obetavý a zodpovedný prístup pri príprave a priebehu poslednej rozlúčky s naším drahým zosnulým

LUBOMÍROM KRIŽKOM

Smútiaca rodina

Uzavreli manželstvo:

máj 2007

Simona Raková - Daniel Veselovský

jún 2007

Lenka Fendeková – Tomáš Greško

Lukáš Marko – Andrea Kubaláková

Opustili nás:

apríl 2007

Margita Ambrózyová, 86-ročná

máj 2007

Mária Štrkolcová, 51-ročná

jún 2007

Vilma Elekešová, 79-ročná

Vdp. Bohuslav Pikala, 81-ročný

Lubomír Križka, 64-ročný

Stanislav Matloň, 71-ročný

Blahoželáme:

Anne Lukáčovej k 85. výročiu narodenia

Petrovi Včelovi k 85. výročiu narodenia

Estere Buntovej k 85. výročiu narodenia

Gustávovi Halčiakovi k 80. výročiu narodenia

Vladimírovi Hrdkovi k 80. výročiu narodenia

Miloslavovi Uhrínovi k 80. výročiu narodenia

Jaroslavovi Lisému k 75. výročiu narodenia

Elene Labaškovej k 70. výročiu narodenia

Po práci príde pláca

Pomaly končí školský rok a deti vidieť skôr s ruksakmi a batohmi na chrbtoch ako s aktovkami a školskými potrebami. Chodia po vytúžených výletoch s pani učiteľkami a začínajú sa pripravovať na prázdninový oddych. Výletný deň nastal aj pre náš detský spevokol a deti z e-Rka. V sobotu 23.6.2007 sa vybrali na výlet s vdp. Petrom Bolibruchom a kantorkou Alenou Komorášovou – smer Orava. Navštívili Oravský hrad. Oravská priehrada im tiež priniesla ozajstný zážitok. Plavba loďou a prístátie na Slanickom ostrove, kde sa nachádzali pozostatky dedín (Slanica, Hámre, Ústie ...), kostol, kalvária, kamene s rôznymi biblickými výjavmi. V Námestove sa občerstvili veľkými kopčekmi zmrzliny a po oddychu ešte jedna zastávka. Zemianska Dedina (rodná obec vdp. P. Bolibrucha), kde sa zúčastnili na sv. omši a obohatili ju svojím spevom. Návrat domov plný dojmov z prežitého dňa nenarušila ani búrka, ktorá ich cestou zastihla. Ale príchod bol znova len sprevádzaný slnečnými lúčmi. Za rodičov detí zúčastnených výletu ďakujeme.

D. G.

• Po úspešnej prehliadke Oravského hradu

• Plavba loďou na Slanický ostrov

Prečítali sme za vás

Z knihy **Koreniny a pochutiny v domácnosti.**

(pokračovanie)

Muškatový orech – plod stromu z južnej Indie. Má charakteristickú korenistú chuť a príjemnú vôňu. Orech rastie v akomsi obale, ktorý sa po usušení užíva ako korenina pod názvom muškátový kvet.

Používajú sa v malom množstve na ochutenie mäsových polievok, omáčok, do sekaného mäsa, diviny, ale aj na ryby a huby. Pikantnú chuť dajú aj zemiakovému šalátu. Majú liečivé účinky pri poruchách trávenia a nadbytku žalúdočnej kyseliny.

Cibuľa kuchynská - bez nej si nemožno predstaviť žiadnu kuchyňu. Jej domovom je stredná Ázia. Existuje mnoho druhov. Dodáva chuť pokrmom, ale ešte stále sa objavujú jej liečivé účinky.

Používa sa proti črevným parazitom, ako močopudný prostriedok, ale aj na zníženie cukru v krvi. V pestovaní nastávajú zmeny. Z malých cibuliek sa odporúča pestovať iba zelenú cibulku a cibuľu na uskladnenie pestovať z cibulového semena, je trvácejšia.

Šalvia – pochádza od Stredozemného mora. U nás sa pestuje v záhradách. Už v stredoveku boli jej zelené listy vážnym korením s liečivými účinkami proti zápalom ďasien, ústnej dutiny, hrdla a proti paradentóze, poteniu a črevným katarom. V kuchyni sa užíva pri príprave mäsových pokrmov – kačka, hus, morča. Vynikajúco ochutí aj pečienky, ryby, varené cestoviny, syry...

Zrnko múdrosti

Múdro hovoriť je ťažké, ale múdro mlčať je ešte ťažšie.

Príslovie.

Pranostiky

- Kolko mračien na Jakuba, tolko snehu v zime.
- Dážď na deň Ignáca znamená lahodnú zimu.
- Keď je v prvom augustovom týždni teplo, bude biela zima.
- Na svätého Vavrinca švábka ide do hrnca.

Z činnosti ZO JDS Bobrovec

Do základnej organizácie Jednoty dôchodcov na Slovensku v Bobrovci nám pribudli noví členovia. Je to vďaka aktivitám, ktoré sa v tejto organizácii robia.

Od marca do konca júna to bolo akciové kúpania v Aquaparku Tatralandia.

Podľa schváleného plánu práce 35 našich členov tleskalo Radošinskému národnému divadlu a momentálne sa celé naše členstvo teší na výlet pred našu dolinu, s tradičným gulášom a opekaním. Toto, na prípravu náročného podujatia, má termín 11. júl 2007. Naši členovia, aj keď majú na chrbte viac krížikov, nečakajú doma na smrť, ale stále spoločensky žijú.

A. Olšovská

PPS BOBROVEC

oznamuje občanom, že predaj a výdaj syra na ovce a na pôdu je denne od 11.00 -18.00 hod. na salaši Pastierska. Pri výdaji syra na pôdu je potrebné predložiť občiansky preukaz alebo nájomnú zmluvu.

Tel. č.: 0911 809 890, 0911 208 761

Turistické jazdenie na farme v Jalovci

Záujemcovia o turistické jazdenie - hláste sa deň vopred na

Tel.č.: 0904 604 148, 0903595787

Čo je nové v našej škole?

Je tu jún a s ním sa blíži aj koniec školského roka. Tento mesiac prináša mnoho radostí, ale aj starostí. Je to mesiac školských výletov, ale aj záverečných testov písomiek a skúšania. Žiaci i učitelia si vydýchnu až keď sa budú rozdávať vysvedčenia. Dostať vysvedčenie v prvom rade znamená mať prázdniny, v druhom rade mnohých potešia známky, ktoré sa na ňom objavia ako výsledok ich usilovnej práce. Dobré známky žiakov sú aj vizitkou ich učiteľov.

To sú všetko známe veci, ale čo je teda nové?

1. jún – MDD sme oslávili netradične. Nemali sme ani športovú olympiádu, ani súťaž vo výtvarných prácach, ale každá trieda si mala pripraviť program sama. Konečne väčšina detí oslávila svoj sviatok podľa svojich predstáv. Niektorí si vybrali opekačku, niektorí šli do Liptovského Mikuláša, kde bol pre nich pripravený program a súťaž. Tu nás milo prekvapili ôsmačky, ktoré sa zapojili do súťaže Poznaj svoje mesto a obsadili pekné štvrté miesto. Musím podotknúť, že súťaž sa konala už piaty rok a ich súper sa jej teda zúčastnil už piatykrát. Čo je chvályhodné, niektoré otázky zodpovedali naše dievčatá lepšie ako súťažiace družstvá z mestských škôl. Bolo to pre nás aj určité prvenstvo, lebo sme sa zapojili ako jediná dedinská škola.

V týždni od 11. júna do 17. júna mohli nielen naši žiaci, ale aj žiaci iných škôl a dokonca aj občania z obce navštíviť výstavu Vedecká hračka, ktorú sme pripravili v spolupráci s Občianskym združením Vedecká hračka. Výstavu si pozreli aj žiaci zo ZŠ Kvačany a aj žiaci z Čiech, ktorí boli v tomto čase ubytovaní v našej škole. Sme radi, že si výstavu prišli pozrieť aj dospelí a veľmi ich zaujala. Myslíme si, že prínosom bola najmä pre našich deviatakov, ktorí sa nielen pohrali, ale robili aj animátorov. Ich úlohou bolo sprevádzať návštevníkov, vysvetľovať im, na akom princípe hračky fungujú. Pochvalu si zaslúžia najmä Stanka Kustrová a Peťka Kováčová, pretože ochotne túto činnosť vykonávali aj počas soboty a nedele.

Ani učitelia nezaháľali, a tak ako žiaci aj oni dostanú „svoje vysvedčenia“. V tomto školskom roku absolvovali vzdelávanie „Ako tvoríť a vyhodnocovať didaktické testy“. Je to nový spôsob aktivizácie žiaka na vyučovaní. Žiak vypracuje test a sám si ho aj opraví. Úlohou učiteľa je test vyhodnotiť. Nie je to len známka, obvykle sa tento test neklasifikuje, ale ukáže žiakovi, aký je spôsob jeho učenia. Mnohí žiaci sa snažia pri učení využívať len pamäť, a preto, to čo sa naučia, rýchlo zabudnú. Takto sa naučia rozvíjať aj iné spôsoby učenia, kde ide o porozumenie a vyššie myšlienkové operácie, napríklad aplikácia a tvorivosť.

V tomto školskom roku sme nerobili veľké množstvo aktivít, ale snažili sme sa zvýšiť ich kvalitu a veríme, že sa nám to podarilo na výbornú.

I. Ballová

Environmentálny výlet

Blížil sa MDD, a tak p. uč. Kačurová a Bendíková zorganizovali výlet do Žiarskej doliny pre žiačky z krúžku Zdravý život. Dňa 31. mája sme sa stretli na stanici, odkiaľ sme sa autobusom odviezli do Žiaru. Neskôr sme sa rozdělili na dve skupiny. Prvá skupinka sa vybrala na chatu po asfaltke, druhá skupinka to vzala starou horskou cestou. Po ceste na chatu sme zbierali odpad (umelohmotné fľaše, konzervy, papier). Niektoré piatačky nestíhali, a tak na ne pani učiteľka čakala. Pár siedmačok kráčalo ozaj rýchlo a pri chate si na zvyšok muselo počkať. Keď už sme všetci dorazili, išli sme sa ubytovať. V chate bol pre nás vybratý celý štít, ktorý bol dostatočne pohodlný. V jedálni bol už pre nás pripravený obed, ku ktorému sme si rýchlo posadali. Po ňom nás p. učiteľky rozdělili do troch družstiev. Každé si malo vymyslieť svoj názov a krátku pesničku. Takmer do večere sme medzi sebou súťažili. Keď sme sa navečerali, mohli sme ísť von na opekačku alebo ostať v chate a nájsť si vlastnú zábavu. Náš pobyt nám spríjemňoval vĺčiak Baxo, ktorý sa potuloval po chate. Večer sme unavení ľahli do spacákov, ale aj tak niektorí sa ešte ďalej zabávali. Ráno chata znova ožila a po raňajkách sme sa vybrali na vychádzku do Sedla. Cesta bola trochu dlhá, ale zaujímavá. Po príchode sme si z chaty povynášali naše veci a vonku si niektorí ešte opekali alebo si zahrali partičku kariet. Neskôr sme sa usadili na terase, kde nás čakal obed. Keď sme naplnili svoje „brušká“, pobrali sme sa domov. V Žiari sme si počkali na autobus, ktorý nás zaviezol do LM. Odtiaľ sa každý pobral svojou cestou. Cez víkend sme si po dlhom výlete mohli dostatočne oddýchnuť.

Kludia Frianová

ŠKÔLKÁRI V ČERVENCI

Jeden zo spôsobov, ako u detí pestovať cit ku prírode, je priamo spoznávať ju. Keď sa k tomu pridá troška pohybu a zábavy, je z toho hotový výlet. Pre deti z Materskej školy to bola ideálna kombinácia. K tomu všetkému ešte zapojili aj svojich rodičov a niektorí aj súrodencov.

Začalo sa to v jednu májovú sobotu, v hore pod lomom, kde sme sa stretli 10 škôlkári s rodinami a spolu s pani učiteľkou Evkou. My „Lentilky“ sme začali svoj výlet výstupom do Červencia. Cestou sme mali niekoľko výškových táborov. Prvý bol pri lavičke nad „Chytrým“, kde sme sa občerstvili, druhý pri Partizánskom bunkri. Tam nám ujo Julo vyrozprával príbeh, ktorý sa v ňom odohral počas druhej svetovej vojny. Nemohli sme vynechať odpočívadlo pod Babkami. Tam sa posilnili aj naši rodičia. Poslednou zastávkou bol krásny výhľad z majestátneho Sedla. V závere výstupu, na chate v Červenci, nás čakal voňavý kotlíkový guláš, ktorý nám pripravil ujo Jožo. Chvíľu poobedia sme si spestrili prihotovaním dreva na večernú opekačku.

Hlavný cieľ nás však ešte len čakal, a tým bol výstup na Veľkú a Malú Kopu, kde sme od pani učiteľky dostali pamätnú medailu za výstup „Veľká Kopa 2007“. Na poslednom flaku snehu sme si za pomoci uja Peťa postavili posledného snehuliaka tejto sezóny. Večerná opekačka bola zavŕšením dňa.

Nedelné ráno nás privítalo rozcvičkou pred chatou s ujom Marošom. V zdravom horskom vzduchu sme potom pokračovali hrami s pani učiteľkou. Tí, ktorým ešte zostalo síl, išli pod Ostrô obdivovať „botanickú záhradu“ priamo v prírode, kde sa na vápenci snúbia dve nádherné kveteny – Horec Clusiov a Prvosienka holá. Bola to skutočne pastva pre oči. Úplný záver výletu patrilo umeleckej tvorbe, v podobe kresieb s témou „Čo sa mi na tomto výlete najviac páčilo“. Záverečnou fotografiou na terase chaty, sme ukončili náš dvojdňový pobyt na vysokohorskej chate. Čakala nás už len cesta domov a v pondelok v škôlke rozprávanie zážitkov z chaty v Červenci.

- mr -

Lanovky alebo zachovalá vysokohorská príroda ?

Ešte nedávno sme v médiách sledovali nerovný boj ekologických aktivistov so štátnou mocou proti zasahovaniu človeka do prírodných procesov v posledných enklávach zachovanej prírody Tatier v Tichej a Kôprovej doline. Aktivisti si zrejme vystríedali všetok „pušný prach“ v dolinách pod Kriváňom, takže nastal ten správny čas naservirovať novú požiadavku investorov na odkrojenie ďalšieho dielu z prírodného koláča – tentoraz na oravskej strane Západných Tatier. V srdci najkrajšej časti tohto pohoria – v Roháčoch – sa pripravuje taký združujúci atak na vzácne vysokohorské prostredie, aký u nás nemá obdobu. To, čo sa nepodarilo komunistom v sedemdesiatych rokoch minulého storočia vďaka masívnemu odporu všetkých milovníkov hôr, sa pod pláštikom rozvoja stávajúcich rekreačných centier potichu pripravuje znova a aj keď na verejnosť zatiaľ prenikli iba prvé šumy, je veľký predpoklad, že už je všetko „upečené“. Má ísť o tzv. dobudovanie lyžiarskeho centra Zverovka – Spálená pre potreby súčasnej doby a čo to asi znamená, si vie predstaviť každý, kto niekedy navštívil najvyčytenejšie lyžiarske strediská u nás doma alebo v susedných Alpách. Ide o cirkus, ktorému vysokohorská príroda iba dotvára nedostojnú kulisu, miesto, ktorému sa každý milovník hôr obľúkom vyhne. Čo je na tom všetkom ale najsmutnejšie, tento cirkus určite nebude určený pre bežného miestneho obyvateľa, pretože jeho finančné možnosti nezodpovedajú očakávaniam investorov, a ak porovnáme dopad chystaného investičného zámeru na citlivú vysokohorskú prírodu, v porovnaní s ním vyjde spor v Tichej a Kôprovej iba ako nevinná hra – nenávratne sa zničí celá západná časť Západných Tatier.

Oblasť okolo „vládcu“ tejto oblasti – rozľožitého masívu Salatína – je domovom pre najvzácnejších zástupcov tatranskej fauny. Je známa najzápadnejším výskytom kamzíka vrchovského tatranského, ktorý je pozostatkom dávnych ľadových dôb, a súčasne aj tatranským endemitom – poddruhom kamzíka vrchovského, ktorý nežije nikde inde na svete, len tu v našich Tatrách. Výstavbou lanoviek dôjde aj k likvidácii svištích kolónií, ktoré sa v tejto oblasti nachádzajú v hojnom počte. Z oblohy zmizne aj kráľ tatranskej oblohy – orol skalný, ktorému sa zmenšia jeho potravné možnosti a príde aj o ticho a pokoj, ktoré nerozlučne potrebuje pre svoj

život. Strata ticha a pokoja rozhodnú o bytí a nebytí aj v prípade ďalších vzácných živočíchov, ktoré sú tu doma, ako napr. medveď hnedý, vlk dravý, rys ostrovid, tetrov hlucháň, tetrov hôľniak, kulík vrchovský, vrchárka červenkastá, ľabtuška vrchovská, jariabok hôrny a celý rad ďalších.

Až doteraz sa lyžovania chytiví návštevníci vyviezli lanovkou iba po úroveň kosodreviny a ďalej na hrebeň sa dostali len skialpinisti, ktorí si vrchol museli „zaslúžiť“ vďaka namáhavému výstupu. To redukovalo počty návštevníkov najvzácnejších partii a celý biotop tak existoval v akej takej únosnej rovnováhe. Vďaka novej lanovke sa na hrebene vyvezú aj takí, ktorí by sa tam inakšie nikdy nedostali a ktorí sa tam nebudú vedieť správať. Okrem všade prítomného cirkusu pre sviatočných návštevníkov a lyžiarov budú všetky prilahlé steny doslova obľepené skialpinistami, freeridermi a snoubordistami, ktorí si budú môcť svoj zjazd opakovať stále dokola a dokola a to bude znamenať definitívny zánik vzácného biotopu.

Absolútnym hitom bude lanovka až na vrchol Salatína, vyhladková reštaurácia a následný zjazd dole zjazdovkou Salatínska, ktorá svojim sklonom 35° vyrazí dych. Povedie totiž strmým severovýchodne orientovaným centrálnym žľabom, ktorý za dobrých snehových podmienok nepredstavuje pre primerane pripraveného skialpinistu žiaden problém. Lenže ako zabezpečiť tie dobré snehové podmienky? A tak márne rozmýšľam, komu bude táto lyžovačka určená, veď Salatín je predsa len trošku „iná káva“ ako Chopok? Že by Maďarom? Alebo nebudaj na všetko odhodlaným a často vodkou podguráženým Rusom, ktorí si lámu nohy aj na „rovnej zemi“ na Hrebienku? No a to som spomínal iba zimnú prevádzku - samozrejme, že čo nezničia v zime lyžiari, to dokončia tisícky pešakov v lete – príklad Chopku je veľavravný a čo k tomu viac dodať?

Nechápem preto, komu a čomu majú slúžiť takéto excesy a prečo sa radšej nepoučíme z chýb iných, veď v alpskej oblasti by sme našli príklady exploatacie a následného zničenia vzácnosti vysokohorskej prírody až dost? Čo tak radšej ponúknuť okoliu to, čo inde nemajú a čo hľadajú u nás – zachovalú vysokohorskú prírodu plnú vzácných živočíchov? Alebo nám treba najskôr všetko zničiť, aby sme si následne uvedomili, o čo sme prišli?

Ing. Pavol Gavláč, Foto: Milan Ballo

Stretnutie s literatúrou

V pondelok 30. apríla 2007 štvorica dievčat z našej ZŠ – Monika Palušáková, Lucia Kunová z 9.B a Klaudia Makovská s Monikou Tkáčovou z 8.A celkom úspešne zabodovali na kvaciánskej ZŠ v literárnej súťaži Stretnutie s literatúrou. Obsadili sme štvrté miesto.

Súťažné stretnutie pozostávalo z troch disciplín. V prvej úlohe sme sa prezentovali pripraveným projektom. Pozostával z prezentácie histórie obce a významnej osobnosti – predstavili sme p. Olšovskú. Urobili sme s ňou interview a získali poznatky o jej živote. Druhá bola tvorivá. Načítaný text sme museli pretvoriť v konkrétny žáner – básň, divadelná scénka, vhodná reklama, pantomíma. V tretej sme vysvetľovali staré liptovské slová a výrazy, ktoré nám naozaj dali riadne zabráť. No zvládli sme aj to. V škole sa o nás dobre postarali, dostali sme aj hrnčeky so znakom školy – žabkou. Vrátili sme sa s predsavzatím, že sa podobnej aktivity zúčastníme aj o rok.

M. Tkáčová, K. Makovská

Zber papiera

4. mája sme v škole na návrh obecného úradu zorganizovali zber papiera. Na túto akciu upozornili občanov oznamy obecného rozhlasu a tiež plagáty, ktoré vytvorili naši šikovní štvrtáci. Ráno bol pristavený kontajner, ktorý sa hneď začal naplniť starým papierom z tried a od niektorých občanov. V popoludňajších hodinách žiaci z krúžku Zdravý život pod vedením p. uč. Bendíkovej a Kačurovej pomáhali odvážať na vozíkoch papier pred domov obyvateľov. Pridali sa k nim aj ďalší žiaci - dobrovoľníci. Boli sme prekvapení, že taký veľký kontajner bol ku koncu dňa vrchovato naplnený. Úsilie detí a záujem občanov priniesli v tejto akcii škole zisk 8 430,- korún.

Keďže naša škola kladie veľký dôraz na environmentálnu výchovu, aj táto akcia bola pre žiakov dobrou skúsenosťou a možnosťou prakticky prispieť k ochrane životného prostredia. Na podobnú akciu sa tešíme aj v jeseni!

A. Kremnická